‘N STRATEGIE VIR ONDERSTEUNING TYDENS RAMPGEBEURE

‘n Werksdokument vir die Moderamenvergadering van die NG Wes-Kaap Sinode van 6-7 Maart 2018

Rampondersteuning

INHOUDSOPGAWE

1. AGTERGROND ... 3

2. OPDRAG ... 4

3. TEOLOGIESE VERTREKPUNT ... 4

3.1 ’n Missionale vertrekpunt ... 4

3.2 Waar is God ten tye van die ramp ... 5

3.3 Droogte! Waarom? ... 5

4. TEORETIESE VERTREKPUNT ... 7

4.1 Definisie van ’n ramp ... 7

4.2 Sigbare fases in rampondersteuning ... 8

4.3 Bespreking van die skema ... 10

4.4 Netwerk en ekumeniese samewerking as kritiese sleutel ... 11

5. SINODALE STRATEGIE ... 12

5.1 Strategie ... 12

5.2 Uitbreiding ... 12

6. GEMEENTES EN RINGE ... 16

6.1 Strategie ... 16

6.2 Uitbreiding ... 16

7. BEDIENINGSTRATEGIE ... 19

7.1 Strategie ... 19

7.2 Uitbreiding ... 19

8. LOGISTIEK EN BESTE PRAKTYKE ... 21

8.1 Onmiddellike aksie ... 21

8.2 Langer termyn aksie ... 22

8.2.1 Gemeentes: Waar begin ons ... 22

9. TOEKOMSAANDUIDERS EN PARAATHEID ... 25

10. VERDERE ONTWIKKELING VAN RAMPSTRATEGIE ... 26

11. BRONNELYS ... 27

12. DIGITALE HULPBRONNE ... 27

1. AGTERGROND

Rampgebeure is uniek. Enkele rampe wat die afgelope 50 jaar in die Wes-Kaap uitgespeel het, was die aardbewing in Ceres (1969); die Laingsburg-vloed (1981); die polities gedrewe menseslagting in Worcester (1996); die meer onlangse Suid-Kaap brande (2017) wat ons gemeentes in Knysna, Sedgefield, Karatara en Plettenbergbaai intens geraak het, die ontvouende droogte in die Wes-Kaap en die waterkrisis van 2018.

In Junie 2017 het die Reformed Church in Japan na die Wes-Kaap Sinode uitgereik en ondersteuning aangebied t.o.v. die Suid-Kaap brande. Die uitreik is opgevolg met ’n gesprek oor die rol van gemeentes en die geleentheid om kerk te wees in tye soos hierdie. Die ervaring in Japan in 2011 met een van die grootste aardbewings in die geskiedenis en die tsunami wat daarop gevolg het, help ons baie in die identifisering van rolspelers en fases wat in ag geneem moet word in ’n strategie vir rampondersteuning. In wese gaan die gesprek egter oor die diakonaat van die kerk en die unieke rol wat die kerk speel as vennoot in ’n hele span van rampondersteuning.

Kyk ons na ons eie geskiedenis, is dit veral die hoop- en versoeningsproses in Worcester wat as voorbeeld van ’n meer omvattende herstelproses in ’n gemeenskap dien. Die trauma van ’n terreurdaad op die vooraand van Kersfees 1996 is doelgerig oor jare aangespreek ten einde versoening te bring tussen slagoffers en een van die oortreders Stefaans Coetzee. Die plaaslike gemeentes het ’n deurslaggewende rol in hierdie proses gespeel. In Japan is daar sewe jaar na die aardbewings van 2011 steeds trauma-spanne wat slagoffers besoek om te verseker dat hulle gevestig is en dat hulle nié vergeet is nie. Dit wys daarop dat nadat die ergste puin en onmiddellike nood aangespreek is, daar nog ’n pad van herstel is waarmee ‘ngemeenskap gehelp moet word en daarin kan die kerk ‘nunieke bydrae maak.

Die Wes-Kaap beleef tans die ergste droogte in menseheugenis. Benewens die droogtesiklus waarin ons onself bevind, is daar ook die groter en meer globale uitdaging van klimaatsverandering. Die Wes-Kaapse Departement van Landbou (Elsenburg) het tussen 2014-2016 ’n indringende studie onderneem wat die risiko van klimaatsverandering as volg uitwys:

- ’n Drastiese afname in reënval
- Toename in ekstreme weerpatrone
- Toename in droogtetoestande
- Versteuring van ekosisteme
- Hoër gemiddelde tempterature
- Minder laer temperature
- Toename in storms en vloede

- Verhoogde brandgevaar

Die meeste van hierdie realiteite is reeds sigbaar, veral vanaf Junie 2017, in brande, droogte en risiko in die beskikbaarheid van water gesien. Die risiko's is nie vaag en ver nie, maar hier en 'n werklikheid. Die reënval in Kaapstad het tussen 1993 van (691.1mm) na (158.6mm) in 2017 gedaal. Ons het nuwe peste en plae sien uitbreek (Avian-griep). Hoendervleis maak die grootste bron van proteïene uit vir Suid-Afrikaners en veral vir die armstes in ons land. Verder, as daar nie hoenders is nie, is daar nie eiers nie. As daar nie eiers is nie, is daar nie brood nie en so kan ons die uitkringeffek verder ondersoek. In die teorie van rampstrategie word die effek op armoede juis uitgelig as sekondêre gevolg van rampgebeure waaroor die kerk veral uiters begaan is. Net die afgelope jaar (2017-2018) het 50 000 seisoenwerkers volgens Agri SA hul werk verloor en so word elkeen van hierdie huishoudings onder oorlewingsdruk geplaas.

In haar soeke na 'n strategie vir rampbestuur, word die kerk ook 'n stem vir die stemloses. Dit is dikwels hulle wat alreeds kwesbaar en hulpeloos is, wat deur rampgebeure onder net nog groter druk kom. Voeg dan hierby die verantwoordelikheid tot rentmeesterskap van die natuur. Die kerk het 'n boodskap om te verkondig ten opsigte van die sorg van die skepping. Die sorg vir die skepping (wat in werklikheid die natuur én ons medemens insluit) begin egter nêrens anders as by onsself nie.

Dit is spesifiek die 2017 brande in die Suid-Kaap wat gelei het tot 'n opdrag dat die Wes-Kaap Sinode 'n strategie sal ontwikkel om gemeentes te help in tye van rampgebeure. Ons het gemeentes op 'n baie unieke manier sien uitreik en ons het kennis geneem van die erns wat gemeenteleiers gemaak het met 'n proses wat nie net die onmiddellike nood nie, maar ook die trauma dieper en oor 'n langer termyn wou aanspreek.

2. OPDRAG

Ontwikkel 'n strategie vir rampondersteuning vir die Wes-Kaap Sindode en lê dit voor aan die Moderamenvergadering van Maart 2018.

3. TEOLOGIESE VERTREKPUNT

3.1 'n Missionale vertrekpunt

Daar is geen twyfel dat rampgebeure die kerk oproep tot naasteliefde, noodverligting, onmiddellike versorging en nasorg (herstel) nie. Die vertrekpunt hiervan is ons oortuiging van die missionaliteit van ons roeping. Dit is duidelik dat 'n kerk se betrokkenheid by rampondersteuning in die eerste plek in die teken van diensbaarheid, barmhartigheid, gasvryheid en geregtigheid sal staan.

In ander dele van die wêreld wat waarskynlik baie meer intens deur bv. natuurrampe uitgedaag word, het die kerk al omvattende verfyning van ’n teologie vir reaksie op rampgebeure ontwikkel. Die twee breë lyne in hierdie teologie wat in die teorie sigbaar raak, het veral te make met:

- Onmiddellike sorg en verligting van nood
- Die kerk as agent vir geregtigheid om diegene wat ly en verlies beleef, te ondersteun totdat daar herstel gekom het

Breedweg sorteer die kerk se betrokkenheid in rampgebeure onder die diakonaat van die kerk en word ’n teologie vir rampondersteuning binne hierdie dissipline verder ontwikkel.

Insoverre dit Godsvrae ten tye van rampgebeure betref, is die vraag wat mense gewoonlik vra: “Waar was God toe dit gebeur het?”

3.2 Waar is God ten tye van die ramp

Hoe reageer ons as gelowiges op hierdie vraag? In ons eie nadenke hieroor die afgelope jaar (2017-2018), bely ons as volg:

- God is ’n God van liefde. Hy is by ons in ons lyding en Hy kan swaarkry vormend in ons lewens gebruik.
- God gebruik Sy kinders in mekaar se lewens. Waar daar honger en swaarkry is, stuur Hy die kerk om verligting te bring en langs diegene wat swaarkry te sit. Niemand mag alleen voel of wees in swaarkry nie.
- Die ekologiese sorg vir die skepping en vir ons medemens roep ons opnuut tot rentmeesterskap. Hoewel alle rampe nie voorkom kan word nie, behoort ons met groter sorg om te gaan met die skepping en veral met ons natuurlike hulpbronne. Hierdie rentmeesterskap begin by onsself, maar ons raak ook ’n kampvegter vir rentmeesterskap in die gemeenskap.

God is nie ver nie. God is nie blind vir ons swaarkry nie.

Ons is Sy gestuurdes. Daarom is God ook waar Sy kinders is, sodat Sy liefde en nabyheid fisies ervaar kan word in die omgee en diensbaarheid van Sy gestuurdes.

In 2017 skryf STLAS ’n een-bladsy teologie op die vraag waar God in tye van nood is. Die konteks van die verklaring is die voortslepende droogte in die Wes-Kaap en ander dele van die land en die druk wat dit veral op die landbou plaas. Dit sou ook in ander situasies kon geld.

3.3 Droogte! Waarom?

Ons het geleer om te dink in terme van oorsaak en gevolg. Ons soek oorsake, ons wil verklarings gee. Ons glo daar is altyd ’n rede waarom iets gebeur, en ons wil uitvind wat dit is.

Daarom hou ons van verse in die Bybel wat klink of dit reguit lyne trek tussen oorsaak en gevolg. “Wat jy saai sal jy maai” (Gal 6:7). “Ken Hom in al jou weë en Hy sal jou paaie gelyk maak” (Spr 3:6).

Dus: Oorsaak = Gehoorsaamheid aan God; Gevolg = Seëninge van God.

Maar nou kom die verskriklike droogte. Diere kry swaar op die plase; boere spuit bloeisels af om bome te red. Die oes is weg; werksgeleenthede is verlore.

Die paaie is nie gelyk nie, hulle is onbegaanbaar. Is dit omdat ons ongehoorsaam was en Hom nie geken het in ons weë nie?

Dit mag wees dat die droogte ons weer op ons knieë bring en ons afhanklik maak van God. Dit beteken egter nie daar loop net een logiese lyn vanaf sonde en onrein harte na lyding of straf nie.

Asaf, die digter van Psalm 73, sê God is goed vir dié wat rein van hart is. Tog het hy daaraan begin twyfel toe hy sien dit is eintlik die arrogante, goddelose mense wat voorspoed geniet. Hulle het geen kwellings nie; hulle het nie sorge nie; hulle het nie teëspoed nie. Dit terwyl die “trots aan hulle hang soos ’n halssnoer”. Sy gevolgtrekking: “Dat ek die kwaad vermy het …het dus niks gehelp nie.”

Oorsaak en gevolg blyk nie die beste manier te wees om oor God en lyding te dink nie.

Die boek Job het later as die profetiese boeke ontstaan. Job se vriende sê vir hom, net soos die profete dikwels gedoen het, hy moet sy sonde erken, dan sal dit weer beter met hom gaan. In Job se geval was dit egter nie so eenvoudig nie. Die boek Job vertel die verhaal van ’n “regverdige” man wat in bitter omstandighede beland, en wat homself uiteindelik net weer oorgee aan ’n onmeetlike en selfs onverklaarbare groot God.

So waarom die lyding, waarom die droogte? Ons kan nie vinnige verklarings gee oor God en droogte nie. Ons kan maar soos Asaf in Psalm 73 sê - toe sy gevoel van bitterheid in sy swaarkry bedaar het: “Tog was ek nog altyd by U, want U vat my aan die hand. U lei my met u raad en *aan die einde* sal U my in ere by u opneem” (v23).

Vinnige verklarings help ons nie. God se nabyheid help ons, en die belofte van ’n toekoms by Hom.

Jesus, wat self die groot waarom-vraag aan die kruis gevra het, het gesê ’n mossie sal nie op die grond val sonder die Vader nie (letterlik!).

“Moet dan nie bang wees nie. Julle is meer werd as baie mossies” (Mat 10: 29-31).

4. TEORETIESE VERTREKPUNT

4.1 Definisie van 'n ramp

In hierdie strategie is 'n ramp enige natuurverwante of mensgemaakte situasie wat trauma in 'n gemeenskap tot gevolg het en wel tot dié mate dat bepaalde behoeftes in die onmiddellike en selfs op die langer termyn, nie sonder fisiese hulp en/of pastorale ondersteuning aangespreek kan word nie. 'n Ramp sal tipies

- 'n groot aantal persone of 'n hele gemeenskap affekteer;
- onverwags gebeur;
- 'n element van gevaar bevat;
- besering en selfs lewensverlies tot gevolg hê;
- lei tot verlies of skade aan persoonlike besittings/eiendom.

Breedweg word daar onderskei tussen natuurrampe (word dikwels 'Acts of God' genoem) en mensgemaakte rampe. Aardbewings, vloede, weghol-veldbrande (met 'n natuurlike oorsaak), tornado's en droogte is voorbeelde van wat as natuurrampe gesien word. Sekondêr aan die oorspronklike ramp is iets soos modderstortings. Mensgemaakte rampe het dikwels 'n geweldselement. Terreurdade en gewelddadige onluste is 'n relevante voorbeeld hiervan. Die invloed van die mens op ekologiese verval hoort ook in hierdie kategorie.

NATUURRAMPE	[1]MENSGEMAAKTE RAMPE
Aardbewings Vloede Weghol-veldbrande Modderstortings Tornado's (stormwind) Droogte	Terreurdade Onluste Ekologiese agteruitgang

'n Definisie vir wat as ramp beskou word is belangrik vir hierdie strategie. Ons skryf nié hier oor die gewone diakonale spiritualiteit van die kerk wat in elk geval altyd sigbaar moet wees nie, maar 'n baie spesifieke plan van aksie wanneer bepaalde gebeure 'n gemeenskap tref. In die Kaapse Skiereiland is 'n ekumeniese rampondersteuningsgroep, RESPOND, wat 'n ramp definieer as enige voorval waar meer as 500 persone in 'n gemeenskap op 'n fisiese wyse geraak word.

[1] *In 'n refleksie na afloop van die gesprek met RCJ word kritiese vrae gevra oor die 'buitengewone positiewe meelewing' wat daar met gemeenskappe is wat 'n natuurramp beleef het, terwyl daar daagliks soveel mensgemaakte trauma in Suid-Afrika is. Dink byvoorbeeld aan voortslepende geweld teen vroue en kinders, armoede en maatskaplike ongeregtigheid. Dit blyk dat 'sigbare nood' en 'onmiddellike trauma' mense aangryp en dat die geneigdheid tot projekte en vinnige oplossings die kerk baie makliker in beweging bring.*

4.2 Sigbare fases in rampondersteuning

Die aard van 'n amp en die effek op 'n gemeenskap het 'n natuurlike verloop in fases. Die rolle en verantwoordelikhede in elkeen van die fases is duidelik. Die teorie benader hierdie fases verskillend. In ons eie ervaring in die Suid-Kaap in 2017, het ons die volgende skema ontwikkel wat 'n aanduiding gee van fases en ondersteuning wat diensooreenkomstig nodig is en waarvoor die kerk haarself kan voorberei, veral in terme van ondersteuningspanne wat opgelei is vir die taak. Die skema help ook om die pas te bepaal waarteen ondersteuning beplan en uitgevoer moet word.

PLEK (WAAR)	TAAK (WAT)	ROLLE (WIE)	BESKRYWING (HOE)	DOELWIT (WAARHEEN)
FASE 1 ONTWRIGTING	**Logistiek en Netwerk** • inrig van stoorplek in gemeenskap • ontvangs en sortering van skenkings • administrasie van finansiële skenkings • verspreiding/afset van hulpbronne	• Logistieke koördineerder • Vrywilligers • Fondse administrateur • Pastorale werkers	• Goeie koördinering • Kommunikasie belangrik/identifi-sering van netwerke • Bepaal watter tipe skenkings nou relevant is • Kontrole oor skenkings wat uitgaan • Makro-fokus	Kry 'n**SISTEEM** in plek wat werk
FASE 2 STABILISERING	**Assessering**	• Vrywilligers vir veldbesoeke	• Individuele fokus (behoeftes verskil meer in hierdie fase)	• Basiese behoeftes is aangespreek • Veiligheid is verseker
FASE 3 HERBOU	**Pastorale toesig/oorsig** • Lidmaat-gefokus • Gemeenskap **Fisiese heropbou/herstel**	• Pastorale werkers • Ondersteuning-spanne	• Opvolgbesoeke	• Herstel/genesing in proses
FASE 4 FLOREER	**Skoling/Toerusting** van individue/gemeenskap/Sinodale ondersteuningspan **Remediërende aksie** in gemeenskap	• Leraars • Lidmate • Pro-aktiewe maatreëls	• Leer uit die ervaring en bepaal opleidings-behoefte	• Floreer (selfs beter as voor die ramp)

4.3 Bespreking van die skema

Die NG Gemeente Knysna word as 'n gevallestudie gebruik vir die bespreking van fase 1 en 2 van die skema

- *Fase 1- Ontwrigting*

Die eerste dag of twee was uiters ontwrigtend. Dit is eers net moeilik om vas te stel wat presies aan die gebeur is en hoe mense daardeur geraak word. Mense se veiligheid is heel bo aan die prioriteitslys.

Dan begin die donasies van regoor die land letterlik in *lorrie*-vragte op Knysna toesak.

In die naburige dorp, George, besef kollegas dat daar moeilikheid is en bied onmiddellik hulp aan. Uiteindelik help die Ring van George se koördineringsrol geweldig baie, maar ten spyte daarvan beleef die leraar in Knysna dat hyself toegegooi word deur logistieke uitdagings, terwyl hy eintlik net tussen slagoffers sou wou beweeg om te ondersteun.

Die leerervaring:

- *Identifiseer die rolle en kry persone in plek om hierdie verantwoordelikhede op te neem.*
- *Opleiding van 'n Sinodale ondersteuningsspan word aanbeveel.*

- *Fase 2 - Assessering*

Na 'n week het die gemeente 'n ritme gekry en is hulpverlening georganiseerd. Dit raak nou meer krities om behoeftes van slagoffers individueel te assesseer. Agtien gesinne in die gemeente is direk geraak. Elkeen se omstandighede is anders. Die gemeente bepaal hoe en waar hulle kan ondersteun. Daar is steeds baie vrywilligers nodig om donasies wat bly instroom te ontvang, sorteer en versprei.

Die NG Gemeente Plettenbergbaai word as 'n gevallestudie gebruik vir die bespreking van fase 3 en 4 van die skema

- *Fase 3 – Herbou*

Die gemeente in Plettenbergbaai het 'n span studente van Potchefstroom gekry om huise in 'n Griekwa-nedersetting te kom herstel. Die geld hiervoor het deels van die Reformed Church in Japan en deels van die rampfonds gekom. Die kontak met die

gemeenskap was uiters positief. Op die pastorale vlak is ’n kundige op die gebied van trauma vir ’n tydperk na die gemeenskap gebring en het slagoffers die geleentheid gehad om sessies met hom te hê. Ook sommige van die vrywilligers wat baie direk blootgestel is aan die trauma, het sessies met hom gehad.

- *Fase 4 – Floreer*

Na ’n krisis soos hierdie is daar ’n geleentheid om positiewe bydraes tot die gemeenskap te maak wat selfs ’n verbetering is om die aanvanklike situasie. Die gemeente het ’n groot finansiële bydrae deels uit eie fondse en deels uit die rampfonds gemaak om ’n spesifieke vuurbestrydingsvoertuig aan te koop. Waterpype van die brandweer is ook aangevul en verbeter.

’n Aantal maande na die gebeure, het ’n paar lidmate die geleentheid gehad om ’n trauma-opleidingsessies by te woon.

In die VGK Gemeente Knysna is ’n bydrae van ’n ander gemeente in die sinodale streek gebruik om informele behuising wat afgebrand het, op te gradeer na duursame Wendy huisies. Die lewensomstandighede van hierdie gesinne is sodoende dramaties verbeter in die proses.

In hierdie fase het kundige lidmate se wysheid baie gehelp om groot waarde in geaffekteerde gemeenskappe toe te voeg.

4.4 Netwerk en ekumeniese samewerking as kritiese sleutel

Die effek van ’n ramp op ’n gemeenskap kan óf wees om die gemeenskap te verdeel, óf dit kan tot samehorigheid lei.

Die ervaring wat ons in die Suid-Kaap in 2017 gehad het, is dat die brande gemeenskappe baie nader aan mekaar gebring het.

Die kritiese sleutel vir ondersteuning was egter die netwerk wat daar tussen verskillende kerke en ook ander nieregeringsorganisasies én munisipale rampplanne ontstaan het en benut is. Strategies is dit uiters belangrik om

- te verseker dat almal wat nood het bereik word;
- daar nie oorvleueling ontstaan nie;
- hulpbronne sinvol benut kan word;
- een sektor nie oorlaai word nie;
- kundigheid gedeel kan word.

Die netwerk-funksie is veral ook belangrik sodat die kerk so gou as moontlik op pastorale versorging kan fokus en nie so vasgevang raak in die logistieke uitdagings van die proses nie.

5. SINODALE STRATEGIE

5.1 Strategie

Die funksie van Sinodale diensgroepe is om gemeentes te ondersteun. Tydens rampgebeure is daar veral sekere areas waarin die Sinodale Diensgroep Diaconia en ander diensgroepe gemeentes spesifiek kan bystaan.

- Mobilisering van ’n opgeleide ondersteuningspan;
- Interne kommunikasie asook ekstern (na die media en breër publiek);
- Skakeling met ekumeniese en ander netwerke wat ondersteuning kan bied;
- Toegang tot noodsaaklike inligting;
- Voorspraak indien nodig op provinsiale en nasionale vlak;
- Administrasie van ’n ramphulpfonds;
- Hulp met strategiese denke en prosesse;
- Mobilisering van ander diensgroepe op bepaalde gebiede.

5.2 Uitbreiding

5.2.1 Mobilisering van ‘nopgeleide ondersteuningspan

Ervaring in 2017 (Suid-Kaap) het ons geleer dat ’n rampbestuurspan wat van buite die gemeente kan inbeweeg, veral die gemeenteleiers baie kan help.

’n [2]Rampbestuurspan sou ten minste vir die volgende portefeuljes voorsiening kon maak:

- ’n **Algemene Koördineerder**: Hierdie persoon is die hele tyd op die toneel van die rampgebeure en dien as kontakpersoon vir alle navrae.
- ’n **Eksterne skakelpersoon**: Hierdie persoon is nie op die toneel nie, maar byvoorbeeld in die Sinodale Kantoor of in ’n ander gemeente in die Ring. Hierdie persoon is deurlopend in kontak met die koördineerder ten einde relevante inligting te ontvang en dit wyer te kommunikeer.

[2] Hierdie is ’n voorbeeld van die samestelling van ’n rampbestuurspan wat deur RESPOND gebruik word.

- ’n **Logistieke koördineerder**: Hierdie persoon reël plaaslik die berging en verspreiding van al die donasies wat ontvang word.

Belangrik: As hierdie span nie geïdentifiseer en in plek is nie, gebeur dit baie maklik dat die plaaslike leraar in een of al hierdie rolle vasgevang raak. Dit is egter uiters belangrik dat die leraar primêr beskikbaar is vir pastorale sorg van mense wat geraak is deur die ramp. Anders gestel: Die rol van die plaaslike leraar is om die **geestelike leier en pastor** te wees vir sy gemeente en gemeenskap.

5.2.2 Interne kommunikasie asook na die media

Sosiale media het groot waarde, maar kan net soveel skade berokken as foutiewe inligting versprei word. Dit kan selfs onrus saai.

Die Diensgroep en ons kommunikasiespan by die Sinodale kantoor kan betroubare inligting help versprei en ook seker maak die media ontvang korrekte feite.

BAIE BELANGRIK: Gemeentes moet die verantwoordelikheid neem om nood aan te meld of inligting deur te gee.

- Tydens die 2017 Suid-Kaap brande het die diensgroep eers twee dae nadat die krisis uitgebreek het, van die betrokke gemeente se nood verneem. Dit skep die indruk dat die diensgroep onbetrokke is, wat nie die geval was nie.

5.2.3 Skakeling met ekumeniese en ander netwerke wat ondersteuning kan bied

In die Kaapse Skiereiland is daar ’n bestaande ekumeniese rampondersteuningsgroep, RESPOND. Diaconia is deel van die netwerk en kan hulpbronne uit hierdie netwerk ontgin, kundigheid deel, kommunikasienetwerke benut en meer effektiewe koördinering verseker.

Organisasies, ander Sinodes, gemeentes of individue wat donasies wil maak in tye van nood, skakel met Diaconia. Bydraes word vanaf Diaconia na geaffekteerde areas gekanaliseer.

- Tydens die 2017 brande in die Suid-Kaap het die Reformed Church in Japan (RCJ) Diaconia gekontak en is ’n bydrae tot die Rampfonds na ’n Griekwa gemeenskap in Plettenbergbaai gekanaliseer.
- Met die 2018 DayZero waterkrisis in die Wes-Kaap het die organisasie Love Thy Neighbour Diaconia gekontak en kon ’n netwerk vir die verspreiding van donasies (water) in die Skiereiland georganiseer word.

5.2.4 Toegang tot noodsaaklike inligting

Wanneer gemeentes en gemeenskappe midde in noodsituasies is, is die fokus gewoonlik net op die onmiddellike situasies wat hanteer moet word. Sinodale diensgroepe kan ondersteuning bied met relevante inligting waarby die gemeente nie op daardie stadium kan uitkom nie.

- Tydens die Suid-Kaap brande het die Diensgroep Toerusting belangrike inligting oor byvoorbeeld trauma in gemeenskappe nagegaan en leiding begin gee aan plaaslike leraars oor die hantering van sekere situasies.

5.2.5 Voorspraak indien nodig op provinsiale en nasionale vlak

Tydens rampgebeure hou die Diensgroep Diaconia ’n oog op hulp wat op provinsiale en nasionale vlak ontsluit word en kan hierdie inligting deel gemaak word van plaaslike beplanning.

- Tydens die 2018 aanloop tot DayZero hou die plaaslike regering vergaderings met diensorganisasies en verduidelik hulle plan vir watervoorsiening aan die breër gemeenskap, asook aan die mees kwesbare persone. Hierdie inligting word gebruik om ons eie beplanning te fokus en te bepaal waar daar addisionele ondersteuning nodig mag wees.

5.2.6 Administrasie van ’n ramphulpfonds

Deursigtigheid en verantwoordbaarheid is belangrik, veral wanneer die publiek finansiële bydraes tot rampondersteuning maak. Die boekhouding en verslagdoening is net soveel makliker wanneer dit sentraal gedoen word deur kundige personeel van die Diensgroep Ondersteuning en Administrasie. Alle donasies word steeds na die betrokke gemeentes gekanaliseer. Gemeentes kan dan ook hul eie diskressie gebruik in die aanwending van die fondse of as Ring saam daaroor besin.

5.2.7 Hulp met strategiese denke en prosesse

Gemeentes is vasgevang in onmiddellike gebeure. Die waarde van objektiewe insette en ook ondervinding wat uit vorige ervarings gedeel kan word, kan gemeentes help met deurdagte optrede. Daar is lesse geleer wat gedeel kan word met die gemeente.

- Tydens die 2017 brande in die Suid-Kaap het gemeenteleiers wat by die Marikana-onrus in 2016 betrokke was kontak gemaak met Diaconia en ervarings gedeel wat weer na gemeentes in die Suid-Kaap deurgegee kon word. Een van hierdie lesse was dat ’n gemeente baie versigtig moet wees om bv. ’n kerksaal waar noodvoorraad gestoor word, sonder meer oop te stel vir die publiek. Desentralisering van afsetpunte is meer beheerbaar.

5.2.8 Mobilisering van ander Diensgroepe op bepaalde gebiede

Elke diensgroep van die Sinode het ’n unieke ondersteuningsrol om te speel tydens rampgebeure. Gemeentebegeleiding spesialiseer veral in pastorale ondersteuning in die aanvanklike fases, maar sien dan ook geleenthede raak om hulpmiddels (produkte) te ontwikkel wat gereed sou kon wees vir volgende gebeurlikhede. Dieselfde geld vir die Diensgroep Toerusting wat deur opleiding die ondersteuningskapasiteit van die Sinode bou vir die toekoms. Getuienisbediening maak op verskeie gebiede ’n bydrae, veral ook deur die skep van gemeenskapsnetwerke vir gespreksvoering en byvoorbeeld die ontlonting van konfliksituasies.

- Tydens die 2017 onrus in Kleinmond het Publieke Getuienis as deel van die Diensgroep Getuienis ’n belangrike rol gespeel om die konflik in die gemeenskap te ontlont.

6. GEMEENTES EN RINGE

6.1 Strategie

Elke situasie is uniek. Die veranderlikheid van rampgebeure maak operasionele riglyne moeilik, maar breërlyn strategie kan wel voorgestel word in terme van die volgende fokusse:

- *Ondersteuning en samewerking in ringsverband.*
- *Skakel in by die bestaande plaaslike rampondersteuningplan.*
- *Fokus op spesialisfunksie: pastoraal, hulpbronne, verhoudings.*

6.2 Uitbreiding

6.2.1 Ondersteuning en samewerking in Ringsverband

Die Suid-Kaap (2017) verhaal illustreer die funksionering van gemeentes en ringe in rampgebeure

Gemeentes wat geraak is deur die brande: Knysna, Karatara, Sedgefield, Plettenbergbaai (Suiderkruis en Noorderkruis)

Hierdie gemeentes val in die Ring van Knysna. Die naburige ring is die Ring van George.

- Ten tye van die brande het die naburige ring, die Ring van George, toegetree in ’n logistieke ondersteuningsrol.
- Die Ring van Knysna is oorval deur skenkings.
- Die Ring van George het in samewerking met ’n ekumeniese netwerk in George, berging en verspreiding gekoördineer.
- Die kerkkantoor van die NG Moedergemeente in George het ’n finansiële lessenaar geskep wat onder andere as skakel met die Diensgroep Diaconia en die rampondersteuningsfonds van die Sinode gedien het.

6.2.3 Skakel in by die bestaande plaaslike rampondersteuningsplan

Dit is baie belangrik dat gemeentes hulself vergewis van die rampbestuurplan waaroor elke plaaslike munisipaliteit beskik. Die gemeente behoort nie tydens rampgebeure op ’n eiland te funksioneer nie.

Die ekumene is ook ’n belangrike netwerk in krisistye. Om goeie ekumeniese verhoudings binne ’n gemeenskap te handhaaf het op die langtermyn die voordeel dat ’n mens in tye van nood reeds in vertrouensverhouding met mekaar leef en daarom met vrymoedigheid hande kan vat.

- Tydens die 2017 brande in Knysna het die gemeente afsetpunte vir donasies wat ontvang is binne die wykstelsels van die plaaslike munisipaliteit benut. Dit het die druk afgehaal van vrywilligers, sodat hulle kon fokus op die sortering van skenkings.

6.2.4 Gemeentes en ringe fokus op spesialisfunksies van die kerk

- *Pastoraal*

Gemeentes word herinner aan spesialis pastorale sorg van die kerk tydens krisistye. Deel hiervan is

- Gebedsondersteuning wat hoop en innerlike krag versterk en omgee kommunikeer.
- Gasvryheid (skep van ruimtes waarbinne mense wat ontwrig is, veilig voel en versorging beleef).
- Versorging (basiese behoeftes van mense wat ontredder is).
- Erkenning van mense se dieper ervarings van verlies, seer en rou.

- *Hulpbronne*

Gemeentes het waardevolle hulpbronne wat in tye van nood beskikbaar gemaak kan word:

- Vrywilligers wat uit die oortuiging van naasteliefde en barmhartigheid beskikbaar is.
- Geboue wat skuiling kan bied en logisties gebruik kan word.

- ’n Kommunikasiestruktuur, hetsy deurdat groot groepe mense Sondae byeen is waar belangrike boodskappe gekommunikeer kan word, of selfs ’n adreslys (eposse) of sms-stelsel.

- Tydens die 2017 brande in Plettenbergbaai het die Suiderkruis-gemeente hul kerksaal ingerig as ’n plek van veiligheid en versorging van brandweermanne en –vroue. Die projekleiers hier het in die fynste besonderhede van versorging ingegaan, bv. om voorsiening vir asmapompies, rookmaskers, energiedrankies en energiestafies te maak. Die pastorie is oopgestel vir hierdie werkers om te stort tussen skofte. Slaapplek is ingerig sodat werkers tussen skofte kon slaap. Die projekleiers het selfs van die werkers se ouers gebel om hulle gerus te stel en te verseker hulle is veilig.

- *Verhoudings*

Gemeentes is in langtermynverhoudings met mense wat stelselmatig oor tyd aan chroniese trauma blootgestel word. Dink hier aan ’n droogte. Die impak van die ramp groei oor tyd en in momentum. Die gemeente leef saam met mense deur hierdie krisis en moet konstant dink hoe hulle hoopgewend en ondersteunend midde die ramp met geaffekteerdes omgaan.

7. BEDIENINGSTRATEGIE

7.1 Strategie

Die plaaslike gemeente fokus te alle tye op die unieke rol van die kerk, naamlik om elke geleentheid te gebruik om God se liefde, nabyheid en sorg sigbaar te maak.

> *Die erediens vorm 'n belangrike deel van die gemeente se strategiese vertrekpunt hiervoor.*
> *Gemeenteleiers speel 'n belangrike rol om samehorigheid binne die gemeenskap te bevorder.*
> *Die gemeente maak omgee en sorg sigbaar.*

7.2 Uitbreiding

7.2.1 Die rol en plek van die erediens

Die rol en die plek van die erediens tydens rampgebeure moet nie onderskat word nie. Dit is in die erediens waar ons

- Ons geloof bely en alle twyfel besweer;
- ons troos vind in God se nabyheid en in die nabyheid van die geloofsgemeenskap;
- ons versterk word deur getuienis van hoop;
- ons lering ontvang wat nodig is vir emosionele en geestelike genesing;
- ons God saam kan dank en loof vir Sy trou.

In Knysna (2017) het die leraar na 'n kort tydsverloop na die brande vier temas geïdentifiseer wat oor die groot spektrum van ervarings tydens die brand teenwoordig was. Vir elkeen van die temas is 'n lidmaat uitgenooi om hul "storie" te vertel.

Sondag 1 "Dapperheid en vrees tydens die brand"

Sondag 2 "Om in die krisis van jou geliefdes geskei te wees"

Sondag 3 "Om alles te verloor ..."

Sondag 4 "... om terug te kom na die nag - en my huis staan!"

Die eredienste was nie in die normale formaat aangebied nie, maar in onderhoudstyl. ’n **Kundige op die terrein van trauma-ontlonting** het in onderhoudstyl met die leraar op die stories gereageer terwyl hy lidmate oor die proses van tauma-ervaring ingelig het. Die erediens is afgesluit met ’n kort boodskap wat aansluit by die temas, met die nodige liedere ens. Die fokus van die reeks was *debriefing*. Dis was om doodgewoon langs lidmate en hul emosies te kom staan en hulle stories te hoor. Die teologie van lyding was altyd onderliggend en rigtinggewind teenwoordig, maar nie op die voorgrond nie. Die leraar het na ’n tyd hierdie eredienste opgevolg met ’n reeks oor God se teenwoordigheid in swaarkry en lyding.

7.2.2 Gemeenteleiers bring ’n gemeenskap byeen

Rampgebeure wat ’n langer aanloop het (bv. voorslepende droogte en werksverlies; waterskaarste en beperkte hulpbronne), takel nie net die moraal van ’n gemeenskap af nie, maar het ook die potensiaal om onrus/opstande in gemeenskappe te skep. Sinodale Diensgroepe soos Publieke Getuienis en andere kan gemeenteleiers ondersteun as situasies ingewikkeld raak. Gemeenteleiers kan pro-aktief begin om kohesie in ’n gemeenskap te bevorder deur gespreksforums tussen verskillende rolspelers in die gemeenskap byeen te roep om byvoorbeeld oor die impak van die droogte saam te dink, bv. die plaaslike koöperasie, ’n maatskaplike werker, iemand van die munisipaliteit, ander kerkleiers in die dorp.

7.2.3 Die gemeente maak omgee en sorg sigbaar

Die gemeente ontvang donasies, bepaal behoeftes, organiseer netwerke, besoek diegene wat deur nood geraak is en doen alles wat nodig is om versorging te bied en herstel te verseker.

8. LOGISTIEK EN BESTE PRAKTYKE

[3]Hier volg 'n paar praktiese wenke ten opsigte van die hantering van donasies vir nood-ondersteuning wanneer mense onverwags ontwrig is, gewoonlik a.g.v. 'n natuurramp. Dan is daar ook wenke vir gemeentes wat 'n langer en meer pro-aktiewe pad wil stap om hulself voor te berei en te posisioneer om diensbaar te wees.

8.1 Onmiddellike aksie

8.1.2 Riglyne in die gee van donasies soos kos en klere

- Ou en stukkende items troos nie in tye van nood nie – dit laat eerder die ontvanger daarvan minderwaardig voel.
- Oorweeg netjiese verpakking van donasies – 'n swartsak of 'n boks waarvan die boom uitval is nie wenslik nie.
- Maak seker van die vervaldatum op nie-bederfbare kos.
- Geen stukkende klere nie.
- Geen tweedehandse onderklere nie.
- Geen onpaar skoene nie (donasies van skoene moet gepaar wees en saam verpak by die stoorplek aankom).
- Hoëhakskoene vir vroue is nie prakties nie.
- Enige buisies (bv. tandepasta), rome, sjampoebottels en soortgelyke items moet vol en geseël wees.
- Elektroniese toestelle wat geskenk word moet in perfekte werkende toestand wees (mense wat deur rampgebeure is het nie noodwendig geld om goed nog eers te laat regmaak nie).
- Klereskenkings moet verkieslik binne die seisoen van die rampgebeure val en moet skoon, gewas en netjies opgevou wees.

8.1.3 Inrig van klere- en donasiebank

- Dit is onprakties om veral in die eerste fase van die ramp skenking van meubels te aanvaar. Daar is gewoonlik nie plek om dit te stoor nie. Dit kan wel aanbeveel word om hierdie tipe donasies eers terug te hou deur 'n inventaris van skenkers op te stel wat dan later gekontak word wanneer julle gereed is om die tipe items te ontvang.

---

[3] Bron: RESPOND Manual (Draft 1) aangevul deur ons eie ervaring in die Suid-Kaap.

- Besluit op die lokaal waar donasies gestoor gaan word. Dit moet groot genoeg wees om ’n aantal tafels daar staan te maak, of daar moet genoeg rakke wees én die lokaal moet vir veiligheidsredes gesluit kan word.
- Hou die lokaal netjies. Goeie beheer/toesig is nodig.
- Merk die tafels en sorteer die klere volgens nommer-grootte, mans, vroue, seuns, dogters.
- Rig ’n sorteer-area in waar donasies uitgepak kan word.
- Vrywilligers sal mekaar afwissel. Bring jou ‘plan en proses’ (riglyne) oor wat waar gedoen moet word oral aan sodat ’n nuwe vrywilliger maklik sy/haar pad kan vind.

8.2 Langer termyn aksie

Die huidige droogte in die Wes-Kaap en bykomende waterskaarste vra vir langer termyn beplanning. Hier is wenke vir gemeentes om hulle met hierdie prosesse te help. Pas die proses/fokus/produkte aan na gelang van die aard van die ramp.

8.2.1 Gemeentes: Waar begin ons

- **Organiseer binne die gemeente**

Kry ’n paar mense byeen en gebruik hierdie en ander begeleidende dokumente om ’n gesprek aan die gang te sit. Hierdie gesprek behoort aansluiting te vind by:

(i) Wat bely ons in uitdagende tye: Hierdie gesprekke moet ruimte skep vir mense se vrae oor en aan God, gesamentlike gebed, verootmoediging en verklaring van ons afhanklikheid, voorbidding en dies meer. Geloofsgesprekke sal ons help om gefokus en kalm te bly; om vanuit ons geloof en nié vanuit vrees op te tree nie. ‘Fellowship’ is hoopgewend.

(ii) Vergewis van betroubare feite: Hier sou kontak en skakeling met die plaaslike munisipaliteit en spesifiek die rampbestuurspan van die plaaslike munisipaliteit belangrik wees. Is daar ’n lidmaat wat betrokke is by die plaaslike munisipaliteit of toegang het sodat hierdie inligting beskikbaar kan wees vir die gemeente? Die belastingbetalersvereniging is dikwels ook ’n goeie bron.

(iii) Die gespreksgroep moet ook begin dink aan ’n ondersteuningsplan. Identifiseer kwesbare mense of organisasies wat diens lewer aan mense in julle omgewing. Hoe sou die gemeente georganiseer kon word om ondersteuning te bied? Kry byvoorbeeld ’n lys van vrywilligers gereed: mense wat dalk water kan uitry, ens.

- **Netwerk**

Probeer 'n netwerk skep saam met buurgemeentes. Bid saam en beplan saam strategie. Skep saam strukture vir hulpverlening as dit daarop neerkom. Doen moeite om uit te vind watter ander inisiatiewe daar in die onmiddellike omgewing van die gemeente is en skakel in/netwerk eerder as om geïsoleerd te werk. Die Diensgroep Diaconia self is deel van 'n netwerk van kerke in die Kaapse Skiereiland met die naam RESPOND. Meld enige krisis (fisiese nood) waarvan julle bewus raak by Diaconia aan en as dit nodig is, kan die hulp van RESPOND ook ingeroep word.

- **Donasies/praktiese hulpverlening**

Wees aanvanklik oordeelkundig met vra of insamel van donasies/produkte. Donasies van water sal vir seker nie oorbodig wees nie. Maak egter baie seker van die vraag na ander produkte alvorens daar inisiatief geneem word. Sien Badisa se lys van produkte wat waarskynlik vir sanitasie nodig gaan wees in plekke waar groot groepe mense saam versorg word.

- **Berging en verspreiding**

Waak daarteen om verspreiding van donasies oop te stel vir die publiek. Sentraliseer berging/storing en desentraliseer dan die verspreiding daarvan. Ervaring het geleer dat daar onrus/wanorde kan uitbreek as donasies byvoorbeeld in die kerksaal geberg word en mense in groot getalle daarheen kom. Gebruik egter julle eie oordeel hieroor.

- **Hulp aan hospitale, tehuise, ander diensprogramme**

Badisa het 'n baie nuttige lys van produkte saamgestel wat 'n tehuis vir bejaardes nodig mag hê om die uitdagings van watertekort aan te spreek. Indien daar 'n tehuis in die omgewing is waar die gemeente betrokke wil raak, maak eers baie seker wat werklik benodig word. Kontak die bestuur van die tehuis. Dit blyk dat Stad Kaapstad wel fokus op die ondersteuning van hospitale, veral t.o.v. watervoorsiening. Maak eers seker of daar nie reeds 'n plan in plek is vir bv. 'n ouetehuis nie.

- **Maak die gemeente se beskikbaarheid doelbewus bekend**

Besluit op 'n noodnommer wat enige lidmaat te enige tyd kan gebruik om nood aan te meld. Maak die nommer wyd bekend in die gemeente. Moedig lidmate aan om sensitief en bewustelik op die uitkyk vir nood te wees. Bv. 'n buurman wat siek is en dalk hulp gaan nodig hê om water by die sg. "Points of Distribution" (PoDs) te gaan haal, ens.

Organiseer vroegtydig ’n groepie vrywilligers om te doen wat nodig is wanneer ’n geleentheid voordoen, bv. aanry van water, opvolg/besoek van siek lidmate wat dalk alleen woon.

- **Ooreenkoms met ander ringe**

Die gemeente het dalk ’n bestaande verhouding of kontak met gemeentes in ander ringe buite die Kaapse Skiereiland. Korrespondeer met hierdie gemeentes en hoor of hulle nie gewillig is om water of ander toepaslike produkte te versamel en te skenk nie. Tref die logistieke reëlings hiervoor onderling. Maak weereens eers seker van behoeftes voordat donasies gevra word.

- **Ramphulpfonds**

Vergewis julleself van die Sinode van Wes-Kaapland se ramphulpfonds. Kontak Diaconia om uit te vind hieroor **(diaconia@kaapkerk.co.za).**

9. TOEKOMSAANDUIDERS EN PARAATHEID

Die realiteite van klimaatsveradering het 'n aantal risiko's onder ons aandag gebring wat help met pro-aktiewe denke. Elkeen van hierdie risiko's het die potensiaal om 'n onverwagse natuurramp tot gevolg te hê, maar daar is tog ook 'n menslike faktor in die agtergrond van klimaatsverandering. Om oor die risiko's van klimaatsverandering na te dink, bly egter 'n gespesialiseerde gesprek en die kerk sal kundigheid moet inwin om ons te help om vorentoe te kyk.

[4]Daar is egter ook die gesonde spanning van realiteite (risiko's) aan die een kant en ons vertroue in God wat ons nooit in die steek laat nie.

- Ons leef in **verootmoediging en afhanklikheid** van God. Ons bid sonder ophou vir Sy ingryping op die korttermyn (bv vir reën), maar ook op die langer termyn (Sy heerskappy sigbaar sal raak in die wêreld). God het dikwels in die verlede juis die klimaat en ander krisisse gebruik om met sy kinders op 'n geloofsreis te gaan. Vandag is dit nie anders nie.
- Ons bid vir **beter bestuur, beplanning en innovasie** en verbind onsself daartoe. Dit geld vir owerhede, landbou, besighede, kerke, skole en huishoudings. Ons bid ook dat die Here vir ons insig en wysheid sal gee hieroor.
- Ons verbind ons tot 'n veel meer **sensitiewe omgang met die natuur**. Rentmeesterskap van die skepping is die tema wat ons, gegee die huidige ekologiese werklikhede, baie sterker moet opneem, daaroor preek, onsself instudeer en tot daadwerklike aksie oorgaan.

[4] Die gebedspunte wat hier voorgestel word, was deel van die riglyne wat die Sentrum vir Publieke Getuienis tydens die gebedsdag van 14 Februarie 2018 voorgestel het (Dr Braam Hanekom).

10. VERDERE ONTWIKKELING VAN RAMPSTRATEGIE

In die verdere ontwikkeling van hierdie rampstrategie, sal die volgende aandag moet kry:

Rampondersteuning moet verder verken word as ’n uitrukking van die diakonaat van die kerk. Die Reformed Church in Japan het alreeds te kenne gegee dat hulle op formele basis saam met die NGK en VGK aan hierdie ontwikkeling wil werk.

’n Landswye werksessie binne die kerk sal van groot waarde wees om die rampstrategie te ontwikkel. Daar is ander dele van die land wat ook deur droogtes, onluste, aardbewings, brande en ander rampe geraak is en die kerk sal met verantwoordelikheid moet leer uit al hierdie ervarings.

Daar moet vasgestel word watter areas in rampondersteuning verder verfyn moet word vir die kerk spesifiek.

Die opleiding van ’n rampbestuurspan wat tydens rampgebeure ontplooi kan word, moet oorweeg word.

Toerusting van leraars en lidmate op die gebied van trauma-ontlonting en hantering sal as deel van die rampondersteuning moet plaasvind.

’n Ondersoek na en bewusmaking van plaaslike munisipaliteite se rampbestuurplan sal onder elke gemeente se aandag gebring moet word. Die kerk hoef nie alles te doen nie. Die kerk moet juis by ons kernbesigheid kan bly en netwerk met plaaslike spesialis diensverskaffers.

Konferensies met die oog op klimaatsverandering, risiko’s en toekomsstudies sal die kerk help met pro-aktiewe aksies.

11. BRONNELYS

1. **Southern Baptist Disaster Relief.** www.emergencyministry.com.au
2. **Why we do what we do: A Theology of Disaster Relief Work** http://former.nevadapresbytery.org
3. RESPOND MANUAL (Draft 1): **Guidelines for churches in times of disaster**
4. **The local church and its engagement with disasters**: www.tearfund.org/tilz
5. **Final Report concerning the response to the Great East Japan Earthquake of March 11, 2011.** Lawrence Spalink (2017)

Erkenning aan die insette uit talle gesprekke met fokusgroepe die afgelope jaar asook ’n vraelys na verteenwoordigers uit verskillende streke in ons Sinodale gebied.

12. DIGITALE BRONNE

12.1 Suid Kaap brande

Getuienisse kan gekyk word deur na Bybelmedia se YouTube kanaal te gaan: youtube/bybelmedia. Op die kanaal gebruik die soekterm **"Impakstories"**. Die speellys sal oopmaak. Die volgende getuienisse is beskikbaar:

12.1 Omgeeliefde 1 Plettenbergbaai (Mense gee om)
12.2 Omgeeliefde 2 Kranshoek (Ek is Henry Moody)
12.3 Paul Parold Brenton on Sea (Ons is net dankbaar)
12.4 Heide en Wayne Kidd Knysna (Mense wat ander help)

12.2 Sorg vir die skepping/Care for creation

Die droogte en waterkrisis in die Wes Kaap laat ons opnuut ons afhanklikheid van God besef. In moeilike tye het ons 'n behoefte om te bely wat ons glo. Op die Wes Kaap Sinode se YouTube kanaal, kan die DagZero-belydenis, asook sewe liturgiese watermomente (in datumvolgorde van die sewe Sondae in Lydenstyd) besigtig word. Gaan na youtube/ngweskaap en gebruik die soekterm **'Ons bely'**.

BADISA KNYSNA TERUGVOER: LESSE GELEER UIT DIE BRANDE VAN 7 JUNIE 2017

22 Februarie 2018

Die personeel van Badisa Knysna (Maatskaplike program en Tehuis vir Bejaardes) vertel van die lesse wat hulle met die brand geleer het.

Maatskaplike Program:

Dink die belangrikste les wat ons almal geleer het, dit maak nie saak hoeveel brand oefenlopies 'n

- **Mens doen of lyste van goed maak wat jy sal gryp, in daai gegewe oomblik maak niks anders saak as jou en jou familie se veiligheid nie.**
- **Die hoof rolspelers (munisipaliteit, kerke en ander welsynsorganisasies) moes gouer bymekaar kom om 'n gesamentlike plan van aksie saam te stel. Almal het vir lank sy eie plan probeer uitvoer en sodoende was daar duplisering van dienslewering en het dit die mense wat die diens benodig ook onnodig verwar.**
- **Dieselfde met die uitdeel van goedere – donasies is uitgedeel nog voor daar assesserings plaasgevind het om vas te stel of mense wel geaffekteer was. Die toestroom van goedere was net so oorweldigend dat organisasies net wou ontslae raak van alles. Met groot dankbaarheid en diepe nederigheid is hierdie goedere egter ontvang en was Knysna geseënd in hierdie opsig. (Dink dat mens eers moes wag dat als net bietjie kalmeer, want in daai tyd het mense nog rondgeskarrel en was die fokus nie nou om goed te gaan kry nie.)**
- **Sal ook baie help indien donasies wat gestuur word reeds voor die tyd uitgesorteer kan word bv skoene bymekaar, kinderklere ens. Dit is ongelooflik tydrowend om hierdie magdom goedere te sorteer.**

Tehuis vir Bejaardes:

Die Tehuis moes die aand van die brande ontruim:

- **Loeriehof Tehuis was nie regtig ontwerp om voorsiening te maak vir die skuif van die baie swak nie. Die hospitaalbeddens kan nie uit die kamers verwyder word nie en van die inwoners moes gesleep word op matrasse. Dit vererger die trauma vir die inwoner en die persoon wat probeer help.**

- **Daar was nie 'n manier om inwoners se families te kontak nie. Behalwe dat die telefoon netwerke geaffekteer is en af was, was daar nie 'n vinnige nood kontak lys beskikbaar nie.**

- **Versekering moet op datum wees, net vir ingeval so 'n dag aanbreek.**

- **Daar was en is geen gemaklike alternatiewe verblyf vir inwoners nie.**

- **Die gemeenskap moes help om die inwoners te vervoer. Loeriehof het nie genoeg voertuie nie en min mense daardie aand gehad om te bestuur. Dit is 'n kommer vir die toekoms.**

- **Daar is nie "nood" voorraad nie. Finansies laat dit nie noodwendig toe nie, maar 'n noodlys vir die Tehuis en elke inwoner is 'n moet. Noodsakke is in wording vir alle inwoners.**

- **Lang termyn het Loeriehof 'n groot verlies aan inkomste gehad. Ons is baie afhanklik van ons plaaslike gemeenskap se finansiële ondersteuning. Die brande het egter mense se vermoeë om te gee, sleg geaffekteer.**

Saamgestel deur Alma Botha (Bestuurder: Maatskaplike Dienste van Badisa)